

ДО ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
/СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ/

Д О К Л А Д

от

от Весела Гълъбова-Илиева,
заместник-председател на Районен съд гр. Варна,
Национално лице за контакт по граждански дела на
Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела

Уважаеми членове на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет,

С решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 24, т. 12 от заседание на Съдийската колегия, проведено на 14.06.2022 г. бях командирована за участие в 86-тата редовна среща на лицата за контакт на Европейската съдебна мрежа, проведена на 23 и 24 юни 2022г. в гр. Брюксел, Белгия.

Срещата се проведе по предварително определен дневен ред, който включваше за 23.06.2022г. обновяване на информацията във връзка с предстоящите срещи на Европейската съдебна мрежа; представяне на „Ръководство за добри практика във връзка с видеоконференцията“, изготвено от Хагската конференция по международно частно право; информация от Европейската комисия за подготвителната работа във връзка с влизане в сила на преработените текстове на регламентите за връчване и за събиране на доказателства, а именно – **Регламент (ЕС) 2020/1784** на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и **Регламент (ЕС) 2020/1783** на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 година относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (събиране на доказателства); информация относно промените в Европейския портал за електронно правосъдие (E-Justice Portal) във връзка с преработените текстове на посочените регламенти; преглед на актуалната практика на Съда на Европейския съюз; презентация на проекта на Европейската комисия “My E-Justice Space”; проследяване на настоящите инициативи на Европейския съюз във връзка с дигитализацията на международното съдебно сътрудничество.

За 24.06.2022г. дневният ред включваше дискусия по предварително поставени от делегациите на държавите членки и от представителите на Европейската комисия въпроси по приложението на **Регламент (ЕО) № 1393/2007** на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) и на **Регламент (ЕО) № 1206/2001** на Съвета от 28 май 2001 година относно сътрудничеството между съдилища на държавите-членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела, както и по имплементирането на преработените им текстове в законодателството на държавите-членки, двустранни срещи между централни органи на страните-членки на ЕС.

На 23.06.2022г. между 9.30 и 17.00 часа присъствах на срещата, проведена по предварителния дневен ред.

Срещата беше открита от представителите на Европейската комисия, които припомниха, че последната среща по въпросите за Регламентите за връчване и събиране на доказателства е проведена в онлайн формат през м. септември, 2020 г.

Посочиха се датите, темите и мястото на провеждане на предстоящите срещи на Европейската съдебна мрежа през 2023г. Същите са, както следва:

30-31 Януари в гр. Брюксел, Белгия – **Годишна среща** на представителите на Европейската съдебна мрежа

13-14 Март в гр. Брюксел, Белгия – среща по въпросите на **Регламент (ЕС) 2019/1111** на Съвета от 25 юни 2019 години относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвличане на деца (**Регламент Брюксел IIb**)

20-21 Април в гр. Брюксел, Белгия – среща по въпросите на **Регламент (ЕС) № 650/2012** на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство

01-02 Юни в гр. Брюксел, Белгия – среща по въпросите на **Регламент (ЕС) 2020/1784** на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и **Регламент (ЕС) 2020/1783** на Европейския парламент и на Съвета от 25

ноември 2020 година относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (събиране на доказателства)

23-24 Октомври в гр. Мадрид, Испания – среща по въпросите на **Регламент (ЕО) № 4/2009** на Съвета от 18 декември 2008 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка

30 Ноември – 1 Декември /непотвърдени дати/ в гр. Брюксел, Белгия – среща по въпросите на **Регламент (ЕС) № 1215/2012** на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (**Регламент Брюксел Ia**), **Регламент (ЕО) № 593/2008** на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (**Регламент Рим I**) и **Регламент (ЕО) № 864/2007** на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения (**Регламент Рим II**).

Представителите на ЕК споделиха, че ще изпратят на контактните точки на ЕСМ (Европейската съдебна мрежа) специално писмо, с което се промотира портала Европейския портал за електронно правосъдие E-justice и се представя специалния „toolkit“ /инструментариум/ за работа с портала с молба да бъде споделен с практикуващите юристи. Подчертаха, че популяризацията на Портала е от изключителна важност, предвид че отварянето му представлява първата стъпка, която следва да се предприеме по дела с трансграничен елемент.

Информираха ни още, че в Портала е създадена специална страница с информация за приложимото право по трансгранични дела, с които има касателство Украйна, както и за Украинското право. Увериха ни, че скоро в Портала ще бъде публикуван и разработения специален формуляр, с който украинските родители да посочват лице, с което да пътуват децата им извън Украйна и което да упражнява родителските им права през този период. Формулярът ще бъде достъпен, както на украински, така и на всички езици на Европейския съюз.

Контактните точки бяха информирани за разпространяването на практически наръчник за работа с ИМІ /Информационна система за вътрешния пазар/, която се използва и от някои от тях. Посочи се, че контактните точки ще имат възможности да поискат промени в модула на

IMI, ако същите бъдат одобрени от ЕСМ и бъдат включени в специален формуляр, който впоследствие ще бъде обсъден от Европейската комисия.

По отношение на каналите за връзка между контактните точки се посочи, че се правят тестове с програмата Teams с оглед възможността да се използва като платформа за комуникация. Съобщи се, че наръчника „Кой кой е?“, в който са посочени всички контактни точки на държавите членки със снимка и кратка информация за тях ще бъде изпратен по възможност преди лятната ваканция, но все още не всички са снабдили ЕК с необходимата информация.

Във връзка с действащите работни групи в рамките на ЕСМ се съобщи, че Глава 1,2,3 от Наръчника за прилагане на Регламент Брюксел IIb ще бъде изпратена до средата на края на юни, глави 4 и 5 – до средата на юли, а глави 6,7 и 8 до началото на август. Целият наръчник ще бъде готов в началото на септември и ще може да бъде споделян с практикуващите юристи приблизително по същото време с влизането на регламента в сила. Проектът за практически наръчник по Регламента за издръжка ще бъде изпратен към края на септември-началото на октомври, с перспектива да бъде окончателно приет на срещата на ЕСМ през м. декември.

Предложи се събирането на работна група във връзка с внасяне на промени в наличния практически наръчник по Регламента за събиране на доказателства във връзка с преработения текст. Франция предложи да председателства работната група, а Германия да подпомага председателството. Представителите на държавите-членки, които желаят да се включат в работната група следва да уведомят Секретариата най-късно до 29 юли.

Представителите на ЕК напомниха и за следните предстоящи събития:

- Конференция на високо ниво по въпросите на Регламент Брюксел IIb (в хибриден формат – онлайн и в Брюксел) на 8ми Септември 2022г.
- Семинар по темата за международната защита на уязвими възрастни на 20 септември в Брюксел.

След горепосочените съобщения господин Броуди Уорън от Хагската конференция по международно частно право представи изготвеното от същата „Ръководство за добри практика във връзка с видеоконференцията“.

По следващата точка от дневния ред – информация досежно подготвителната работа, извършена от ЕК във връзка с влизане в сила на

преработените текстове на регламентите за връчване и събиране на доказателствата, представителката на ЕК Халди Койт напомни, че съгласно чл.24, ал.4 от Регламента за връчване и чл.34, ал.4 от Регламента за събиране на доказателства предвиждат задължение да се събират статистически данни чрез децентрализираната информационна система, която се разработва от ЕК или чрез други национални системи. По тази причина не са съставени специални статистически формуляри.

Халди Койт подчерта още, че следните теми от Европейския портал за електронно правосъдие имат нужда от ревизиране: връчване на документи, събиране на доказателства и събиране на доказателства чрез видеоконференция, като постави на обсъждане предложените от ЕК версии. Същите се приеха с известни корекции, като контактните точки са призовани, ако имат допълнителни коментари да дадат същите до 8ми юли.

След това Халди Койт пристъпи към коментари свързани с нотификациите на държавите членки, които следва да бъдат отправени до ЕК във връзка с преработените текстове на регламентите, които влизат в сила от 1 юли. Същата изрази становище, че ще е полезно за известен период от време на Портала да са налични както новите, така и старите нотификации. Посочи, че повечето от нотификациите няма да бъдат преведени навреме – до 1 юли, както и че още има висящи такива. Подчерта, че ако липсва дори една нотификация, същите не могат да бъдат публикувани и съответно преведени. Посочи, че има липсващи нотификации от някои държави, повечето от които касая събирането на доказателства, като само от България и Нидерландия все още няма представени никакви нотификации.

Представителят на Нидерландия посочи, че техният национален закон, с който се имплементират новите регламент е на етап предложение, което е внесено в Парламента, но се очаква да бъде гласувано през м. октомври/ноември, което е причината да няма изпратени нотификации.

Като представител на България аз обясних, че ситуацията при нас е сходна – проектът за изменение на националния ни закон е изготвен, но все още не е гласуван от Парламента. Уверих г-жа Халди Койт, че нотификациите от страна на България са изготвени /доколкото имах категорична информация по този въпрос/ и ще бъдат изпратени всеки момент. На следващия ден г-жа Койт ме уведоми, че ги е получила.

След въпроса са нотификациите се проведе дискусия във връзка с новите формуляри по двата регламента. Уточни се, че същите ще бъдат налични в Портала на 1 юли, включително като динамични форми. Халди Койт помоли държавите да бъдат гъвкави и прагматични и за известен период от време да не се формализират около стари/нови формуляри, поради

което да се получава забавяне в процедурите. Контактните точки бяха поканени на 1 юли да се запознаят подробно с формулярите и ако констатират проблем с тях да се обърнат към Комисията.

Следващата точка от дневния ред беше представяне на скорошната практика на Съда на ЕС по въпросите за връчване на документи и събиране на доказателства. Халди Койт презентира решенията на СЕС по дело с-196/21, дело с-346/21, както и решението по обединените дела с-208/20 и с-256/20 (последните две по преюдициално запитване на Софийски районен съд по дела със страна „Топлофикация София“). Представено бе и висящото дело с-7/21.

Съгласно решението по дело с-196/21 „Член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета трябва да се тълкува в смисъл, че когато разпорежда да бъдат предадени съдебни документи на трети лица, които искат да встъпят в производството, съответният съд не може да се счита за „заявител“ по смисъла на тази разпоредба“.

С решението по дела с-208/20 и с-256/20 СЕС приема, че „Член 1, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 година относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела трябва да се тълкува в смисъл, че не се прилага в случай, в който съд на държава членка извършва в друга държава членка справка за адреса на лице, на което трябва да бъде връчено съдебно решение“.

След представянето на актуалната съдебна практика делегациите бяха уведомени, че във връзка с дигитализацията на регламентите за връчване на документи и събиране на доказателства на 14.03.2022г. са приети следните актове за изпълнение: **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/422** на Комисията от 14 март 2022 година за определяне на техническите спецификации, мерки и други изисквания за въвеждането на децентрализираната информационна система, посочена в Регламент (ЕС) 2020/1783 на Европейския парламент и на Съвета и **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/423** на Комисията от 14 март 2022 година за определяне на техническите спецификации, мерки и други изисквания за въвеждането на децентрализираната информационна система, посочена в Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета. Халди Койт посочи, че двата акта са с базисен характер, за да не се налага да се

променят често. Актовете са влезли в сила през м. април, 2022г. Срокът за стартиране на децентрализираната информационна система е **01.05.2025г.** Държавите членки ще имат възможност да изберат дали да използват тази система или да разработят собствена такава.

Презентираха се два основни документа – Функционален Анализ и Бизнес сътрудничество. Представителите на комисията обясниха още, че е дискутирано кой ще има достъп до системата, какви ще са ролите на потребителите, в тип достъп ще имат, както и различните й функционалности, като е обсъждано всичко, което може да се случи при прилагане на регламентите за връчване на документи и събиране на доказателства и е включено в документа.

Контактните точки бяха уведомени и за влизането в сила на 21.06.2022г. на **Регламент (ЕС) 2022/850** на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 година относно компютризирана система за трансграничен електронен обмен на данни в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси (**система e-CODEX**) и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726, както и че до 01.12.2022г. се очаква приемане акт за изпълнението му. Г-н Драгош Сербан от ЕК направи виртуална презентация на системата e-codex, която ще се използва и по регламентите за връчване на документи и събиране на доказателства, като показва нагледно как ще изглежда за потребителите, като се започне от влизането в системата и се стигне до изпращане/приемане на искане, Посочи, че няколко потребителя от една и съща институция ще могат да работят по едно и също искане.

Представителят на ЕК г-н Николас Брежевски също представи накратко системата e-codex, чрез която ще се осъществява връзка между националните системи. Същата представлява децентрализирана и оперативно съвместима система за международна комуникация. Същата цели да улесни електронния обмен на данни, включващи всякакво съдържание, което може да бъде пренесено в електронна форма. Понятието „децентрализирана“ означава, че няма една централна точка. От една национална точка чрез конектор информацията преминава към друга национална точка и не се съхранява по средата. Терминът „оперативно съвместима: означава, че изходите в двата края изпращат информация, но зад тях стои национална система и по този начин съответните национални системи си комуникират. Връзката може да се установи между всеки два компютъра. Каквото и да се изпрати, не може да се узнае от кой, защото информацията се криптира в началната точка и се разшифрова в крайната. Отделно от това, системата позволява взаимна идентификация. Същата е напълно безплатна. Порталът Е-

justice също ще може да използва системата e-codex за свързване със съдилища/национални власти.

Като следваща точка от дневния ред представителя на ЕК г-жа Йоанна Николова презентира проектът „My E-Justice Space”, който е в процес на разработка от ЕК. Презентацията включваше виртуално представяне, за да видят делегациите на държавите-членки какво ще представлява. Предвижда се да фигурира в рамките на Портала E-Justice и да дава информация за всички дигитални услуги – напр. какви документи са необходими по определен въпрос и как да се снабдим с тях по електронен път.

Представители на делегациите на Германия, Италия и Холандия изразиха становище, че този инструмент дублира други /като темите от портала/ и може би няма да е ефективен.

След това представителят на ЕК г-жа Катерина Енчева презентира настоящите инициативи на ЕС във връзка с дигитализацията на международноправното сътрудничество. Съобщи, че на 1 декември 2021г. европейската комисия е отправила Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно цифровизацията на съдебното сътрудничество и на достъпа до правосъдие по трансгранични гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за изменение на определени актове в областта на съдебното сътрудничество. Предложението покрива дигитализацията на 23 инструмента на ЕС за международноправно сътрудничество и е част от Пакета за Електронно правосъдие. ЕК счита, че чрез посочената дигитализация ще се подобри ефективността и трудоспособността на съдилищата /напр. в ситуации като пандемията от covid-19/, ще доведе до намаляване на административния товар, ще намали разходите, ще се подобри достъпът до правосъдие на гражданите. Г-жа Енчева представи накратко съдържанието на предложения регламент. Предвижда се, че с регламента ще се установява правна рамка за електронна комуникация между компетентните органи при процедурите за съдебно сътрудничество по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси и за електронна комуникация между физическите и юридическите лица и компетентните органи при съдебни процедури по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси. Освен това регламентът ще съдържа правила за използването на видеоконферентна връзка или друга технология за комуникация от разстояние за цели, различни от събирането на доказателства по Регламент (ЕС) 2020/1783, прилагането на електронни удостоверителни услуги, правното действие на електронните документи и електронното заплащане на такси.

Г-жа Катерина Енчева сподели, че не се предвижда всичките 23 инструмента да се цифровизират едновременно, а през около 2 години, в рамките на общ период от седем години. Темпото ще зависи от нивото на трудност за дигитализацията на даден инструмент, от това колко често използване и т.н. Началото се поставя с Регламентите за връчване на документи и за събиране на доказателства.

На **24.06.2022г. между 9.30 и 13.00 часа** срещата продължи по предварително обявения дневен ред.

След откриване на втория ден се пристъпи към дискусии по предварително зададените от делегациите и от представителите на ЕК въпроси по приложението на Регламентите за връчване на документи и за събиране на доказателства.

1.В контекста на Регламента за събиране на доказателства възниквала ли е за държавите членки ситуация, при която свидетел гражданин на друга държава членка

- целеносочено би пътувал до територията на тяхната държава членка? /в противоречие на случая, в който свидетелят е „заседнал“ в друга държава членка, например поради локдаун/

- целеносочено би пътувал до територията на тяхната държава членка с цел да избегне приложението на определени правила в държавата членка, чийто гражданин е, или за да се облагодетелства от по-гъвкави правила? (въпрос от Франция).

Представител на Франция поясни, че френският централен орган е попадал на искания за видеоконференция за разпит на свидетел, гражданин на държава членка, защото например неговата държава членка не позволява разпит чрез видеоконференция, т.е. създава се изкуствено „прикрепяне“ към дадена държава заради определени процесуални правила. От Франция считат, че е възможно да се постанови отказ от искането за разпит /и са постановявали такива откази/, ако държавата по произход на свидетеля е отказала това искане, тъй като вероятно свидетелят е пътувал до Франция само с оглед по-изгодните правила там.

От Германия заявиха, че също се опитват да получат информация от молещата държава и от държавата по произход на свидетеля, тъй като понякога имат съмнения, че искането може да е провокирано от различия в законодателството на отделните държави, а не от реалната невъзможност свидетелят да бъде разпитан в своята държава, защото фактически се намира в друга. Споделят мнението на Франция.

По въпроса г-жа Халди Койт изрази становище, че дори да се касае за „forum shopping”, не би трябвало да има проблем, ако свидетелят действително присъства в държавата, от която се иска разпита му, но все пак е добра практика са се провери какъв е мотива зад искането за събиране на това доказателство, особено ако вече е отказано по някаква причина. Ако отказът е само по технически причини /напр. липса на оборудване за провеждане на видеоконференцията/, е в рамките на допустимото да се иска в друга държава членка, в която има такава техническа възможност.

2. Директното събиране на доказателства чрез видеоконференция по чл.17 от Регламента за събиране на доказателства става все по-използваемо през последните две години заради пандемията от covid-19. Въпреки това, много съдилища все още нямат такъв опит. Държавите членки са помолени да споделят техния опит и добри практики, както и затруднения, които са имали при директното събиране на доказателства (въпрос от Германия).

От Полша споделиха, че имат много искания за видеоконференции и като добра практика могат да посочат предварителните тестове на връзката – коя платформа ще се използва, каква е звука, видеото и т.н.

От Франция посочиха, че когато приемат искането за видеоконференция или изпращат такова, оставят данни за контакт – адрес, телефон, за да се улесни контакта между лицата, които ще организират провеждането на видеоконференцията. Допълниха, че често има неразбиране на механизма на регламента по чл.17, както и липса на експертиза по този въпрос. Затова провеждат много обучения. Споделиха, че често видеоконференции се провалят при тях, тъй като от молещата страна използват платформата webex, която не работи с компютрите на френските съдилища. Също не използват и Zoom от съображения за сигурност, а негова френска версия.

Представителите на Хърватска споделиха, че покрай пандемията съдиите са свикнали да провеждат съдебни заседания в електронна среда, след което са започнали по-често да използват и видеоконференцията в областта на международното сътрудничество /преди са предпочитали да разпитват свидетелите директно в съда/. Представят случай, в който са осъществили безпроблемна комуникация със Словения през платформата Teams, провели са тестове 2-3 дни предварително. Разговаряли са предварително и по телефона. Съдията, който е поискал директното събиране на доказателства чрез видеоконференция е организирал преводите.

От Белгия споделиха опит от изслушване на дете по електронен път, което се е намирало в Словакия, което чисто технологично е минало без проблем, но докато успеят да се свържат със служител в другата държава и реално да осъществят изслушването са изминали около две години. Имали са и случай на изслушване на дете в Полша, като цялата процедура е преминала в рамките на десет дни, но през Централни органи и с помощта на съдии от Хагската мрежа.

Представителите на Португалия заявиха, че провеждат множество видеоконференции, но срещат затруднения, тъй като португалските съдилища не могат да използват частна връзка /линк/, а само публична такава, каквато пък често е им се осигурява от другите държави. По принцип правят първо тестове.

От Финландия подчертаха, че изключително практично е да се разменят данни за контакт на лицата, които ще провеждат видеоконференцията, за да могат предварително да се разберат за времето на провеждането ѝ, тестовете, които ще се направят, преводачи, ако са необходими и т.н.

Г-жа Халди Койт обобщи, че очевидно има ползва от предварителното провеждане на тестове преди самата видеоконференция. Посочи, че в новите формуляри по регламента за добавили информация за техническата страна, а именно дали ще има тестване на връзката, данни за контакт, преводачи и т.н., поради което се надява, че такива проблеми ще възникват все по-рядко. Подчерта, че е важно да има директен контакт с оглед разрешаване на възникналите технически проблеми.

3. Какво е становището на държавите относно проблема със забавяне на връчване на документи, когато получаващият орган не връща информация, въпреки многократно отправяните до него запитвания. Считате ли, че е възможно искането да се насочи към друг получаващ орган? (въпрос от Франция).

Г-жа Халди Койт изрази становище, че не може искането да се насочи към друг получаващ орган. Предвид че компетентните власти обикновено са изрично определени. Посочи, че в децентрализираната информационна система ще има напомняне в случай, че не е отговорено своевременно на някое искане.

Представител на Испания посочи, че в такива случаи изключително полезна е помощта на контактните точки на Европейската съдебна мрежа.

От Италия обърнаха внимание, че трябва формулярите да са попълнени изрядно, за да може да се връчат книгата своевременно.

От Германия изразиха становище, че не може искането да се отправи към друг получаващ орган.

Нидерландия се присъедини към становището на Италия за необходимостта от прецизно попълване на формулярите, както и към това на Испания за възможността да се използват контактните точки на Европейската съдебна мрежа.

Други държави също изразиха мнение, че е добре да се търси съдействие на контактните точки, но и че трудно се установява кои са те.

Представителите на ЕК, напомниха че наръчника „Кой е кой е?“ ще бъде изготвен и разпространен след като всички държави представят изискуемата информация, както и че се работи над идеята за създаване на група на контактните точки в Microsoft Teams.

След дискусията по първите три въпроса делегациите на държавите членки бяха поканени да представят информация за действията, които са извършени в тяхната страна във връзка с имплементирането на преработените текстове на регламентите за връчване на документи и събиране на доказателства, както и дали държавата им е взела решение дали ще ползва децентрализирана информационна система, която се разработва от Европейската комисия или ще ползва собствена такава. От страна на България се съобщих, че работната група, в рамките на която са подготвени необходимите изменения в законодателството и в която аз също взех участие, е приключила своята работа и предстои гласуване на законопроекта. Посочих, че най-дискусионен беше въпроса по чл.7 от Регламент № 2020/1784 „Помощ при търсене на неизвестен адрес“, доколкото в предходния регламент липсваше такава, но сме се обединили около становището искания за търсене на адрес да се подават до съдилищата /районните/. По отношение на електронното връчване обясних, че още миналата година в българския Граждански процесуален кодекс са приети множество изменения във връзка с електронното правосъдие и електронното връчване на книга, които до голяма степен съответстват на чл.19 от

Регламент № 2020/1784, поради което не сме имали особени затруднения в тази част. За децентрализираната информационна система посочих, че не ми е известно на този етап да е упражнен някакъв избор.

Всички останали делегации споделиха какви действия са предприели във връзка с имплементирането на регламентите, като някои са приемали изменения в своето законодателство, а друго – не, тъй като са преценили, че не е необходимо. Част от държавите посочиха, че ще срещнат затруднения с електронното връчване, защото законодателството им не предвижда такова. Почти никоя държава членка все още не е направила избор дали ще ползва собствена информационна система или тази, която се разработва от ЕК.

Доколкото с разясненията, които дадоха делегатите, бе отговорено на всички предварително зададени от Европейската комисия въпроси, не се пристъпи към отговори на същите, а програмата се върна към останалите зададени от държавите въпроси.

4. Страните са поканени да споделят опита си във връзка с едновременното прилагане на Регламента за връчване на доказателствата в контекста на директно събиране по чл.17 чрез разпит на свидетел посредством видеоконференция и прилагане на Регламента за връчване на документи за уведомяване на свидетеля за разпита /въпрос от Германия/

Германия поясни, че особеността е в обстоятелството, че в този случай видеоконференцията се провежда при съгласие на свидетеля, поради което същият следва да бъде уведомен, че процедурата е доброволна.

Представител на Унгария заяви, че на теория е съгласен, че искането е по чл.17 от Регламента за събиране на доказателства, но съгласно практиката на СЕС съдилищата могат да проведат видеоконференция по регламента или по собственото си право, т.е. ако същото позволява разпит на свидетел чрез видеоконференция, т.е. не е задължително да се приложи чл.17.

Франция посочи, че не са забелязали този проблем, но споделя становището на Германия, че в случая следва да се приложи чл.17.

Г-жа Халди Койт се намеси, като заяви, че действително практиката на СЕС е направила малко трудно приложението на регламента за събиране на доказателствата в тази част, като се дава право на избор на страните дали да прилагат чл.17 или не. Счита, че чл.17 е най-добрия начин да се направи искането за видеоконференция, естествено при доброволно участие на свидетеля, за което следва да бъде уведомен.

5. Проблеми с преводите – следва ли да са сертифицирани и достатъчно ли е да се попълни формуляра на езика, изискуем от замолената държава, т.е. самият текст в него или трябва и самата бланка да е преведена на същия език?

Тук г-жа Халди Койт сподели, че новите формуляри са направени по такъв начин, че езикът почти да няма значение.

Полша и Гърция, че приемат документи /формуляр и попълнен в него текст/ само на своя език, като Гърция приема само сертифициран превод.

Франция изрази становище, че не е важно дали преводът е сертифициран, а дали е качествен, като неразбираемите искания следва да бъдат върнати, дори и да са със сертифициран превод.

Халди Койт посочи, че най-добре е всичко да е на официалния език на замолената държава, като безспорно има значение и качеството на превода.

6. Преработеният текст на Регламента за връчване предвижда по-дълъг срок, в рамките на който адресатът може да направи отказ да получи документите поради липсата на превод, а именно две седмици /по стария текст-една седмица/. Ако искането за връчване е направено преди датата на влизане в сила на преработения текст /01.07.2022г./, кой от двата срока е приложим? /въпрос от Германия/

Представител на Германия поясни, че въпросът касае само преходния период, като изрази становище, че най-добре е да се гледа датата на изпращане на искането.

Според Малта релевантен е моментът на получаване на искането.

Гърция и Италия изразиха становище, че най-добре е на адресата да бъде предоставен по-благоприятния срок, а именно две седмици.

Г-жа Халди Койт изрази съгласие със становището, че следва да се предостави по-дългия срок с оглед правото на справедлив процес. Стои въпросът с възможността адресатът да е получил стар формуляр, в който е посочен срок от една седмица, но ако все пак върне отказа по-късно, но в рамките на две седмици, трябва да зачетем отказа да получи документите.

След приключване на дискусиата представителите на Европейската комисия обявиха край на срещата за тези делегации, които нямат насрочени двустранни срещи, сред които беше и България.

Приложение: Програма на срещата

С уважение:

Весела Гълъбова-Илиева

